

28.11.2014

Proiect HCA al BNM cu privire la modificarea și completarea Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova

01.10.2014 Крайний срок истек

Announcement

Project

Argumentation

Syntesis

ANUNȚ

privind inițierea, organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Națională a Moldovei inițiază, începînd cu data de 30.09.2014, consultarea publică a proiectului Hotărîrii Consiliului de administrație al BNM „Cu privire la modificarea și completarea Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova”.

Elaborarea și adoptarea acestui proiect de hotărîre este condiționată de necesitatea actualizării Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova (Politicii) în conformitate cu Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, care a intrat în vigoare la 14.09.2013, precum și de necesitatea ridicării nivelului de transparență față de publicul larg cu privire la supravegherea efectuată de către BNM în domeniul sistemelor și instrumentelor de plată.

Prevederile de bază ale proiectului se referă la ajustarea unor definiții utilizate în actele normative în vigoare, extinderea ariei de aplicare a Politicii asupra tuturor prestatorilor de servicii de plată și emitenților de monedă electronică, detalierea și completarea conținutului unor puncte ale Politicii. Suplimentar, Politica a fost completată cu principii aferente supravegherii sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță.

Beneficiarii proiectului de decizie sînt prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică, precum și publicul larg care utilizează serviciile de plată.

Rezultatul scontat ca urmare a implementării proiectului supus consultării publice constă în ridicarea nivelului de transparență față de publicul larg cu privire la supravegherea efectuată de către BNM în domeniul sistemelor și instrumentelor de plată.

Proiectul de decizie este elaborat în temeiul art. 5 și 11 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 și art. 93 din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr. 114 din 18.05.2012.

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi comunicate pînă pe data de 22.10.2014 dlui Alexandru Chiriac pe adresa electronică: alexandru.chiriac@bnm.md, la numărul de telefon: 022 409376 sau pe adresa poștală: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, nr. 1.

Proiectul Hotărîrii Consiliului de administrație al BNM „Cu privire la modificarea și completarea Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova” și nota de argumentare aferentă acestuia sînt disponibile pe pagina-web oficială a Băncii Naționale a Moldovei www.bnm.md ^[1] și, la solicitare, la sediul Băncii Naționale pe adresa: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, nr. 1.

HOTĂRÎREA
CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI
nr. _____ din _____ 2014

Cu privire la modificarea și completarea Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova

În scopul consolidării supravegherii sistemului de plăți în Republica Moldova și în temeiul art.5 și 11 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, precum și art. 93 din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr. 114 din 18.05.2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

Politica de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al BNM nr. 143 din 30.06.2011 (în continuare Politică), se modifică și se completează după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului Politicii:

1. sintagmele „bancă”, „cont bancar” și „card bancar” la numărul și forma gramaticală respectivă se substituie cu cuvintele „prestator de servicii de plată”, „cont de plăți” și „card de plată” la numărul și forma gramaticală corespunzătoare;
2. textul „sistem de deservire bancară la distanță” la numărul și forma gramaticală respectivă se substituie cu textul „sistem de gestiune a conturilor de plăți de la distanță”;
3. sintagmele „internet-banking”, „mobile-banking”, „phone-banking” se substituie respectiv cu cuvintele „internet(browser) - payments”, „mobile - payments”, „telephone - payments”;
4. textul „transferuri internaționale de mijloace bănești” se substituie cu textul „remitere de bani”.

2. După punctul 10, se introduce punctul 10¹ cu următorul conținut:

„10¹. Banca Națională a Moldovei realizează supravegherea sistemelor de plăți și decontări desemnate în baza unui set de criterii. Aceste criterii includ: (a) numărul și valoarea tranzacțiilor procesate; (b) tipul tranzacțiilor procesate (ex. urgente); (c) piețele sau segmentele de piață deservite (piața retail, piața valorilor mobiliare de stat, etc.); (d) interconectarea cu alte sisteme; (e) alte criterii relevante.”

3. La punctul 11:

1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:
„ 2) sistemul de înscriere în conturi”;
2. subpunctul 4) va avea următorul cuprins:
„ 4) piața serviciilor de remitere de bani.”

4. Punctul 12, după textul „Sistemul automatizat de plăți interbancare” se introduce textul „(SAPI)”.

5. Punctele 13 – 15 vor avea următorul cuprins:

„13. *Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)* reprezintă un sistem de depozitare și decontare

a valorilor mobiliare emise de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și BNM, decontarea finală pentru operațiunile prelucrate în cadrul acestuia fiind efectuată în SAPI, prin intermediul SDBTR, după principiul DvP (plata anticipează livrarea valorii / transferul de proprietate). SIC este organizat și administrat de Banca Națională.

14. *Sistemele de plăți cu carduri* sînt sistemele prin intermediul cărora se efectuează operațiuni de plată fără numerar sau retrageri de numerar cu utilizarea cardurilor de plată. Banca Națională supraveghează mecanismele de gestionare ale riscurilor financiare aferente decontărilor în lei moldovenești stabilite în cadrul sistemelor de plăți cu carduri de plată care se referă inclusiv la activitatea băncilor ce asigură finalitatea decontărilor.

15. Piața serviciilor de remitere de bani cuprinde *sistemele de remitere de bani*, care reprezintă sisteme reglementate de norme comune participanților sistemelor aferente procesării, compensării și decontării mijloacelor bănești aferente remiterilor de bani și în cadrul cărora executarea remiterii de bani nu este condiționată de utilizarea unui cont de plăți al plătitorului/beneficiarului. În scopul realizării unei supravegheri ample, Banca Națională supraveghează inclusiv modul în care riscurile financiare și operaționale sunt gestionate de către prestatorii de servicii de plată participanți la sistemele de remitere de bani indiferent de modul de constituire ale acestora (prin aranjamente bilaterale sau multilaterale)."

6. La punctul 16 subpunctul 1) se exclude.

7. Punctul 17 se exclude.

8. Punctele 18 și 19 vor avea următorul cuprins:

„18. În cadrul monitorizării pieței serviciilor de remitere de bani și funcționării sistemelor de plăți și decontări, Banca Națională efectuează următoarele:

- confirmă lansarea activității în cadrul sistemelor ce nu sunt administrate de Banca Națională;
- efectuează colectarea și analiza informației care inter alia include:
 1. — documentația de sistem (de ex. regulile și procedurile sistemului, informația cu privire la participanții la sistem etc.);
 2. — informația obținută în cadrul controalelor pe teren privind activitatea prestatorilor de servicii de plată în cadrul acestor sisteme;
 3. — rapoartele auditorilor externi și interni asupra activității prestatorilor de servicii de plată și ale altor entități implicate în operarea sistemelor de plăți și decontări;
 4. — reglementările și informațiile emise/difuzate de alte instituții.

19. În baza informației obținute în cadrul monitorizării, Banca Națională efectuează evaluarea periodică a conformării sistemelor la cerințele expuse în actele normative în vigoare și/sau la standardele internaționale aplicabile. Ca standarde internaționale aplicabile la evaluarea periodică a Sistemului automatizat de plăți interbancare și Sistemului de înscrieri în conturi servesc „*Principiile aferente infrastructurilor pieței financiare*”, elaborate de Banca Reglementărilor Internaționale (BIS) și Organizația Internațională a Comisiilor Valorilor Mobiliare (IOSCO). De asemenea, BNM face schimb de informații despre rezultatele evaluării cu Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) în baza unui acord de colaborare.”

9. După punctul 22 se introduce punctul 22¹ cu următorul conținut:

„22¹. Activitatea de supraveghere a instrumentelor de plată și sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță trebuie să fie proporțională, adecvată și adaptată riscurilor la care sînt supuși prestatorii de servicii de plată.”

10. Punctele 24 și 25 vor avea următorul cuprins:

„24. *Cardul de plată* reprezintă un suport de informație standardizat și, după caz, personalizat prin intermediul căruia deținătorul, de regulă, cu utilizarea numărului personal de identificare și /sau a unor alte coduri care permit identificarea sa, în funcție de tipul cardului de plată are acces la distanță la contul de plăți la care este atașat cardul de plată în vederea efectuării anumitor operațiuni de plată.

25. *Transferul de credit* reprezintă o serie de operațiuni care încep prin inițierea de către plătitor a unui ordin de plată și transmiterea acestuia prestatorului de servicii de plată în scopul punerii la dispoziția unui beneficiar unei anumite sume de bani. Transferul de credit poate fi inițiat atât în numele clientului prestatorului de servicii de plată, cât și nemijlocit de către prestatorul de servicii de plată în nume și pe cont propriu.”

11. Punctul 27 va avea următorul cuprins:

„27. *Sistemele de gestiune a conturilor de plăți de la distanță* sînt gestiune a conturilor de plăți de .”

12. După punctul 27 se introduce punctul 27¹ cu următorul conținut:

„27¹. Complementar principiilor de supraveghere enunțate la pct. 5, principiile supravegherii sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță sînt expuse în anexa 1 la acest document.”

13. După Capitolul IV se introduce Capitolul V cu următorul cuprins:

„Capitolul V. Prevederi finale

30. În contextul principiului de transparență, expus la pct. 5 al prezentului document, Banca Națională dezvăluie rezultatele supravegherii sistemelor și instrumentelor de plată prin publicarea lor în cadrul Raportului anual al BNM.”

14. Se completează cu Anexa 1 cu următorul conținut:

„Principiile supravegherii de către Banca Națională a sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță.

Supravegherea sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță (în continuare sisteme GCPD) are ca scop asigurarea utilizării sigure și eficiente a acestor sisteme.

Siguranța sistemelor GCPD poate fi expusă la diferite riscuri. Respectiv, sistemele GCPD trebuie protejate de toate aceste riscuri care pot avea un impact general negativ asupra încrederii publicului în utilizarea sistemelor date.

Supravegherea siguranței sistemelor GCPD se va extinde asupra acelor evenimente și aspecte ale funcționării lor care pot avea un impact asupra întregii piețe de sisteme de gestiune a conturilor de plăți de la distanță în ansamblu (suficiența cadrului legal pentru funcționarea sigură a sistemelor, compromiterea certificatelor autorității de certificare, deficiențe ale sistemelor de operare, spargerea apărării dispozitivelor de autentificare, răspîndirea unor tipuri de fraude, etc).

Complementar principiilor de supraveghere enunțate la pct.5, la baza supravegherii de către Banca Națională a siguranței sistemelor GCPD vor sta următoarele:

- Sistemele GCPD urmează a fi oferite în baza unui cadru legal bine definit, iar utilizarea acestor servicii de către deținători se va face în baza contractelor încheiate cu prestatorii de servicii de plată (PSP);
- Sistemele GCPD urmează să se conformeze unui set minim de cerințe față de securitatea utilizării lor, inclusiv securitatea canalelor și informației transmise prin ele (spre exemplu transmiterea informației sensibile doar prin mesaje / conexiuni securizate);
- Existența unor practici corespunzătoare de guvernanță și a planurilor de gestiune a riscurilor;
- Existența și accesibilitatea unor soluții de autentificare sigure și eficiente.

Eficiența utilizării sistemelor GCPD capătă o importanță deosebită prin prisma faptului că aceste sisteme, fiind utilizate pentru efectuarea plăților către comercianți (în mediul electronic sau cel fizic) pot deveni o pîrghie extrem de eficientă atît de mărire a incluziunii financiare a populației, cît și de stimulare a creșterii ponderii plăților fără numerar.

Complementar principiilor de supraveghere enunțate la pct.5, la baza supravegherii de către Banca Națională a eficienței sistemelor GCPD vor sta următoarele:

- Gradul de derulare automatizată a tranzacțiilor în sistemele GCPD (STP – straight-through processing);
- Transparența serviciilor oferite: PSP urmează să ofere o descriere deplină a funcționalității și costurilor aferente utilizării sistemelor GCPD, astfel încît consumatorul să poată alege soluția optimă pentru necesitățile lui. Acest fapt va mări competitivitatea pieței sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță, fiind o precondiție pentru îmbunătățirea prestării serviciilor;
- Gradul de complexitate, deplinătate și criteriile de suficiență a serviciilor oferite.

BNM își va desfășura activitatea de supraveghere evaluînd conformarea la aceste principii a pieței sistemelor GCPD.

De asemenea, suplimentar la acțiunile expuse la pct. 29, BNM, după caz, va coopera cu organele de supraveghere ale operatorilor rețelelor de telecomunicație - Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (MTIC), precum și cu Consiliul Concurenței. Operatorii de telecomunicații (fixe și mobile) au un rol important în piața sistemelor GCPD, inclusiv sub aspectul susținerii competitivității acestei piețe atît prin oferirea unor condiții egale de acces la rețelele sale de telecomunicații tuturor PSP cît și prin asigurarea utilizării de către clienții operatorilor a oricărui soluții de gestiune a conturilor de plăți de la distanță."

NOTĂ DE ARGUMENTARE

la proiectul Hotărîrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

"Cu privire la modificarea și completarea Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova"

Proiectul Hotărîrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei " Cu privire la modificarea și completarea Politicii de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova" a fost elaborat în temeiul art. 5 și 11 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei* nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 și art. 93 din *Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică* nr. 114 din 18.05.2012.

La baza modificărilor și completărilor propuse la Politica de supraveghere a sistemului de plăți în Republica Moldova a stat necesitatea ridicării nivelului de transparență față de publicul larg cu privire la supravegherea efectuată de către BNM în domeniul sistemelor și instrumentelor de plată, precum și următoarele considerente:

- necesitatea aducerii termenilor utilizați în Politică în corespundere cu termenii utilizați în *Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică* care a intrat în vigoare la 14.09.2013;
- implementarea recomandărilor Băncii Mondiale și ale Fondului Monetar Internațional expuse în rapoartele de evaluare aferente sistemelor de plăți;
- extinderea domeniului de aplicare a Politicii asupra prestatorilor de servicii de plată nebancari;
- generalizarea practicii internaționale de supraveghere și aducerea recomandărilor emise pe plan internațional în acest domeniu;
- detalierea principiilor de supraveghere pentru piața sistemelor de gestiune a conturilor de plăți de la distanță.

Beneficiarii proiectului de decizie sînt prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică, precum și publicul larg care utilizează serviciile de plată.

Nr. d/o	Referința la capitolul / punctul din proiect	Autorul recomandării/ avizului (numele, prenumele/ denumirea organizației/ autorității publice etc.)	Obiecția și recomandarea	Concluzii, comentarii
1	2	3	4	5
1	Întreg conținutul documentului	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	Întreg conținutul proiectului urmează a se revedea întru respectarea prevederilor art.46 al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr.317-XV din 18 iulie 2003 în partea ce ține de utilizarea abrevierilor.	Se acceptă. A fost revăzută și optimizată utilizarea abrevierilor în textul documentului.
2	Pct. 6: „6) La punctul 16 subpunctul 1) se exclude.” Pct. 7: „7) Punctul 17 se exclude.”	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	se propune de a nu efectua excluderile prevăzute în pct.6) și pct.7) al proiectului.	Nu se acceptă. Funcția de asigurare a cadrului normativ, reflectată în punctele preconizate a fi excluse ține de activitatea de reglementare în domeniul sistemului de plăți
	8) Punctele 18 și 19 vor avea următorul cuprins: „19. În baza informației obținute în cadrul monitorizării, Banca Națională efectuează evaluarea periodică a conformării sistemelor la cerințele		în vederea asigurării unor expuneri unice pe întreg conținutul proiectului, se propune ca în pct.8) al proiectului privind modificarea pct.19 al Politicii, sintagma „decontări a valorilor mobiliare” să	Se acceptă. Urmare a revizuirii proiectului, conținutul pct. 19 se reflectă în pct. 18, iar conținutul pct. 22 ¹ se reflectă în pct. 22: „18. În baza informației obținute în cadrul monitorizării, Banca Națională efectuează evaluarea periodică a conformării sistemelor/componentelor de importanță sistemică la cerințele expuse în actele normative în vigoare și/sau la standardele internaționale aplicabile. Ca standarde

3	expuse în actele normative în vigoare și/sau la standardele internaționale aplicabile. Ca standarde internaționale aplicabile la evaluarea periodică a sistemului automatizat de plăți interbancare (SAPI) și sistemului de decontări a valorilor mobiliare (SIC) servesc „<i>Principiile aferente infrastructurilor pieței financiare</i>”, elaborate de Banca Reglementărilor Internaționale (BIS) și Organizația Internațională a Comisiilor Valorilor Mobiliare (IOSCO). De asemenea, BNM face schimb de informații despre rezultatele evaluării cu Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) în baza unui acord de colaborare.” 9) După punctul 22 se introduce punctul 22¹ cu următorul conținut: „22¹. Activitatea de supraveghere a instrumentelor de plată și sistemelor de gestiune a conturilor de plăți trebuie să fie proporțională, adecvată și adaptată riscurilor la care sînt supuși prestatorii emitenți (bănci sau prestatori nebancari).”	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	fie substituită cu sintagma „înscrieri în conturi”. În aceeași ordine de idei se propune, în pct.9) al proiectului, după expresia „sistemelor de gestiune a conturilor de plăți” să se completeze cu sintagma „de la distanță”, iar cuvintele „prestatorii emitenți (bănci sau prestatori nebancari)” să se expună în redacția „prestatori de servicii de plată”, noțiune prevăzută de Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr.114 din 18 mai 2012.	internaționale aplicabile la evaluarea periodică a Sistemului Automatizat de Plăți Interbancare și Sistemului de înscrieri în conturi, ambele de importanță sistemică, servesc „<i>Principiile aferente infrastructurilor pieței financiare</i>”, emise de Banca Reglementărilor Internaționale (BIS) și Organizația Internațională a Comisiilor Valorilor Mobiliare (IOSCO) De asemenea, BNM face schimb de informații despre rezultatele evaluării Sistemului de înscrieri în conturi cu Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) în baza unui acord de colaborare. Ca standarde internaționale aplicabile la evaluarea periodică a pieței serviciilor de remiteri de bani servesc „<u>Principiile generale pentru serviciile de remiteri internaționale</u>”, emise de BIS și Banca Mondială. „22. Activitatea de supraveghere a instrumentelor de plată și sistemelor automatizate de deservire la distanță trebuie să fie proporțională, adecvată și adaptată riscurilor la care sînt supuși prestatorii de servicii de plată.”
4		Comisia Națională a Pieței Financiare	Nu are obiecții sau propuneri	
5		BC „MOBIASBANCĂ – Groupe Société Generale” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
6		BC „ProCredit Bank” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
7		„Banca Comercială Română Chișinău” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
8		„Banca de Finanțe și Comerț” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	

		Comerț S.A.	propuneri	
9		BC Moldindconbank S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
10		BC „BANCA SOCIALĂ” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
11		BC EuroCreditBank S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
12		B.C. „ENERGBANK” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
13		BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
14		BC „Comerțbank” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
15		BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
16		BC „Victoriabank” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
17		B.C. „UNIBANK” S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	
18		Banca de Economii S.A.	Nu are obiecții sau propuneri	

See also

Tags

politica de supraveghere ^[2]

sistem de plăți ^[3]

sistemul automatizat ^[4]

modificarea politicii ^[5]

Source URL:

<https://www.bnm.md/en/node/51077>

Related links:

[1] <http://www.bnm.md> [2] [https://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=politica de supraveghere](https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=politica%20de%20supraveghere) [3]

[https://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=sistem de plăți](https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=sistem%20de%20plăți) [4] [https://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=sistemul automatizat](https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=sistemul%20automatizat) [5] [https://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=modificarea politicii](https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=modificarea%20politicii)